

آیین نامه شناسایی و پشتیبانی از اختراع های برگزیده

در اجرای بند ۳-۴ آیین نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی (موضوع مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۴) و به منظور تحقق اقدام های ۲-۵ و ۲-۶ از سند راهبردی کشور در امور نخبگان، اختراع های برگزیده کشور مطابق مفاد این آیین نامه شناسایی و پشتیبانی می شوند.

مادۀ ۱: تعاریف

برای رعایت اختصار، تعاریف زیر در این آیین نامه رعایت می شود:

- الف. بنیاد: منظور بنیاد ملی نخبگان است.
- ب. بنیاد استانی: منظور هریک از بنیادهای نخبگان استان های کشور است.
- ج. معاونت علمی: منظور معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری است.
- د. اختراع: منظور هریک از محصولات فکری مشمول قانون «ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری» (موضوع مصوبه مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۳) است.
- هـ. مخترع: منظور هریک از اشخاص حقیقی یا حقوقی است که به لحاظ قانونی و بنا به اعلام مراجع رسمی، صاحب اختراع شناخته می شود. و رویداد: منظور هر یک از جشنواره ها، مسابقه ها، نمایشگاه ها و موارد مشابه است که به ارزیابی اختراع ها می پردازند.
- ی. نهاد توانمندساز: منظور هریک از نهادها و دستگاه های (مانند پارک علم و فناوری، مراکز رشد و جهاد دانشگاهی) است که در فرایند پشتیبانی از اختراع ها نقش دارند.

مادۀ ۲: هدف

هدف از شناسایی اختراع های برگزیده، توانمندسازی آنها به منظور رسیدن به محصولی دانش بنیان، ایجاد بازار برای آنها و تکمیل چرخه ملی نوآوری و تبدیل دارایی های فکری به ثروت است.

مادۀ ۳: اختراع های برگزیده

بنیاد همه ساله تعدادی از اختراع های عرضه شده را در سه سطح زیر شناسایی و برای هریک، فرایند توانمندسازی ویژه ای را طراحی می کند:

- الف. اختراع های سطح ۳: برگزیده از میان اختراع های ثبت شده در مراجع رسمی و حائز ویژگی های مادۀ ۴
- ب. اختراع های سطح ۲: برگزیده از میان اختراع های سطح ۳ و حائز ویژگی های مادۀ ۵
- ج. اختراع های سطح ۱: برگزیده از میان اختراع های سطح ۲ و حائز ویژگی های مادۀ ۶

مادۀ ۴: اختراعات سطح ۳

الف- شناسایی: این دسته از میان اختراعاتی ثبت شده رسمی و از مسیر برگزاری رویدادهای معتبر (مانند: جشنواره‌های منطقه‌ای، ملی، خوارزمی، شیخ بهایی و رازی) و بر اساس معیارهای زیر شناسایی می‌شود:

الف- ۱. میزان تازگی اختراع در سطح ملی و بین‌المللی

الف- ۲. طول عمر فناوری حاصل از اختراع

الف- ۳. آثار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ناشی از به‌کارگیری اختراع

الف- ۴. چگونگی مستندسازی فرایند رشد اختراع

الف- ۵. قابلیت ورود به بازار و ارزش افزوده اقتصادی و اجتماعی حاصل از تجاری‌سازی اختراع

تبصره ۱: فرایند داوری هر یک از معیارهای فوق بر اساس شیوه‌نامه مصوب بنیاد صورت می‌پذیرد.

تبصره ۲: تشخیص مصادیق رویدادهای معتبر بر عهده بنیاد است.

ب- پشتیبانی: به منظور هدایت اختراعات سطح ۳، تسهیلات توانمندساز زیر به آنها اعطا می‌شود:

ب- ۱. جایزه نقدی

ب- ۲. تسهیلات مالی برای مواردی نظیر: تکمیل اختراع و مستندسازی آن، در اختیار گرفتن مشاوره کارگزاران خدمات فناوری، شرکت در

نمایشگاه‌های داخلی و خارجی، استقرار اولیه در پارک علم و فناوری، تأسیس شرکت مرتبط با اختراع

ب- ۳. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه جایزه‌های تحصیلی دانشجویان، مطابق مفاد آیین‌نامه ذی‌ربط

مادۀ ۵: اختراعات سطح ۲

الف- شناسایی: این دسته از میان اختراعات سطح ۳ که مسیر توانمندسازی را با موفقیت طی کرده باشند و بر اساس معیارهای زیر شناسایی می‌شود:

الف- ۱. دستیابی به نسخه تجاری‌سازی اختراع به منظور توجیه فنی و اقتصادی آن

الف- ۲. کسب مجوزها، تأییدیه‌ها و استانداردهای داخلی و خارجی

الف- ۳. میزان پیشرفت در تشکیل شرکت مرتبط با اختراع

الف- ۴. میزان پیشرفت اختراع در زمینه سرمایه‌یابی و بازاریابی

تبصره ۱: فرایند داوری هر یک از معیارهای فوق بر اساس شیوه‌نامه مصوب بنیاد صورت می‌پذیرد.

تبصره ۲: اختراعاتی ثبت شده در مراجع معتبر بین‌المللی (به تأیید بنیاد)، به عنوان اختراع سطح ۲ محسوب می‌شود.

ب- پشتیبانی: به منظور هدایت اختراع‌های سطح ۲، تسهیلات توانمندسازی زیر به آنها ارائه می‌شود:

ب-۱. جایزه نقدی

ب-۲. تسهیلات مالی برای تحقق مواردی نظیر: ثبت بین‌المللی اختراع، تأسیس شرکت دانش بنیان (نوپا)، آشنایی با فرایند سرمایه‌یابی و بازاریابی، تسهیل فرایند نمونه‌سازی (نیمه صنعتی) و شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی

ب-۳. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه جایزه‌های تحصیلی دانشجویان، مطابق مفاد آیین‌نامه ذی‌ربط

ب-۴. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه خدمت نظام‌وظیفه، مطابق مفاد آیین‌نامه ذی‌ربط

مادّه ۶: اختراع‌های سطح ۱

الف- شناسایی: این دسته از میان اختراع‌های سطح ۲ که مسیر توانمندسازی را با موفقیت طی کرده باشند و بر اساس معیارهای زیر شناسایی می‌شود:

الف-۱. تولید و فروش محصول یا فروش حق استفاده از اختراع

الف-۲. جذب سرمایه‌گذار برای تولید انبوه و ارائه مدل سرمایه‌گذاری

الف-۳. کسب مجوزها، تأییدیه‌ها و استانداردهای داخلی و خارجی

الف-۴. میزان پیشرفت اختراع در ایجاد و توسعه بازار

الف-۵. میزان رشد شرکت تأسیس شده

تبصره: فرایند داوری و تعیین امتیازهای هر یک از معیارهای فوق با مسؤلیت معاونت علمی و بر اساس شیوه‌نامه مصوّب بنیاد اجرا می‌شود.

ب- پشتیبانی: به منظور هدایت اختراع‌های سطح ۱، تسهیلات توانمندسازی با هدف بازاریابی، مشتمل بر موارد زیر به آنها ارائه می‌شود:

ب-۱. جایزه نقدی

ب-۲. تسهیلات مالی برای تحقق مواردی نظیر: تأسیس و گسترش شرکت دانش بنیان، انبوه‌سازی، آشنایی با فرایندهای فروش و ایجاد بازار، شرکت در نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی و انتقال فناوری

ب-۳. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه جایزه‌های تحصیلی دانشجویان، مطابق مفاد آیین‌نامه ذی‌ربط

ب-۴. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه خدمت نظام‌وظیفه، مطابق مفاد آیین‌نامه ذی‌ربط

مادّه ۷: تعداد برگزیدگان و میزان تسهیلات

تعداد اختراع‌های برگزیده در هر یک از سطوح سه‌گانه و میزان تسهیلات مادی موردنیاز برای توانمندی هر دسته به طور سالانه از سوی رئیس بنیاد تعیین می‌شود.

تبصره ۱: اعطای تسهیلات به مخترع (مخترعان)، مطابق ثبت رسمی اختراع، تعلق می‌یابد.

تبصره ۲: برگزیدگان این آیین‌نامه در مدت زمان سه سال پس از برگزیده شدن، فرصت برای بهره‌مندی از پشتیبانی‌های این آیین‌نامه را دارند.

ماده ۸: نظارت

معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی بنیاد، مسئولیت تدوین شیوه‌نامه‌های اجرایی آیین‌نامه و نظارت بر اجرای صحیح آن را بر عهده دارد و موظف است سالانه گزارشی از عملکرد آیین‌نامه را به هیئت امنای بنیاد ارائه کند.

ماده ۹: تصویب و اجرا

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، نه ماده و هفت تبصره در تاریخ ۱۳۹۳/۴/۴ به تصویب کمیسیون دائمی و مطابق مصوبه جلسه پنجم هیئت امنای (تبصره ۱ ماده ۳ آیین‌نامه کمیسیون دائمی)، در تاریخ ۱۳۹۳/۴/۱۸ به تصویب هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان رسید و جایگزین «ماده واحده اعطای اعتبار پژوهش و نوآوری بنیاد ملی نخبگان به نوآوران و مخترعان برگزیده» و آیین‌نامه «انتخاب و پشتیبانی برگزیدگان از میان مخترعان»، موضوع مصوبه بیست و نهمین جلسه کمیسیون دائمی هیئت‌امنا در تاریخ ۱۳۸۷/۳/۶ می‌شود و از تاریخ ۱۳۹۳/۵/۱ لازم‌الاجراست.